

ఉప వేదాలు

ఆరోగ్యం

పండ్ల దినుసులను నిల్వ చేయుట

సదాశివ సమారంభం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు కృష్ణ మహర్షి

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శిక్షవృక్ష

శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాలాఠి

గురు గోరక్ష ముద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు పీఠ్యహ్మంద్ర స్వామి

యోగి పరమహంస

అస్మదాచార్య పర్యంతం

గురు త్రిలింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

గురు హాయి బాలా

గురు ఆరబింద్

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు చక్రవర్తి ప్రభుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమార్య

వందే గురుపరంపరాం...

నన్ను “నేను” తెలుసుకోవటానికి

నన్ను “నేను” మార్చుకోవటానికి

నన్ను “నేను” చేరుకోవటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంథాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంథాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంథాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకే దాదాపు 5000 పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా <http://www.new.dli.ernet.in>), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(<https://archive.org>), గూగుల్ వెబ్ సైట్(<https://www.google.co.in>), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(<http://www.microsoft.com>) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంథాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటి, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంథాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in> లేక <http://www.dli.ernet.in>
- 2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: <http://www.sairealattitudemanagement.org>
- 3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: <https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: <https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement>

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంధ వీడియోలు: <https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంథపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020120032684

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంథముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

SaiRealAttitudeManagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

*** సర్వం శ్రీ సాయినాథ పాద సమర్పణమస్తు ***

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc. X

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books Journals
Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title:

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language:

Scanning Centre: Any Centre

[Presentations and Report](#)
[Statistics Report](#)
[Status Report](#)
[Feedback](#) | [Suggestions](#) |
[Problems](#) | [Missing links or](#)
[Books](#)

Click [here](#) for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

[Click Here to know More about DLI](#) ^{New!}

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
<ul style="list-style-type: none">Rashtrapati BhavanCMU-BooksSanskritTTD TirupathiKerala Sahitya Akademi	<ul style="list-style-type: none">INSA	<ul style="list-style-type: none">Times of IndiaIndian ExpressThe HinduDeccan HeraldEenaduVaartha	<ul style="list-style-type: none">Tamil Heritage FoundationAnnaUniversity ^{New!}

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...
--------------	---------	-----------	-----------	-----	-------------	-----------	----------	----------------------

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu
----------	---------	---------	-------	---------	---------	-------	--------	------

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

“దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్టమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజూ పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్చాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నీ కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. “నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

పండ్లదినుసులను నిల్వ జేయుట.

(PRESERVATION OF FRUIT PRODUCTS.)

రచయిత

శ్రీమతి ద్వారకాబాయి దేవు.

అనువాదకుడు

రాప్రసాదరావు గోపాటి జోగినాథు

(Retired Asst, Director of Agriculture)

1941

వైస్రాయ్‌మ్యనంకి ప్రెస్సు

వెల రు 0-6-0 లు.

విషయ సూచిక

విషయము

పుట

సామాన్యసూచనలు

1

యోగములు:—

1. నారింజగణము నందలి పండ్లజాతుల రసములను నిల్వచేయుట—పాశ్చరీకరణపు పద్ధతి 3
2. నిమ్మరసమును రసాయనిక విధానమున నిల్వ చేయుట 5
3. నిమ్మరసమును పాకముబట్టుట 6
4. నిమ్మషర్బతు (రసాయనిక విధానము) 7
5. „ (పాశ్చరీకరణము) 8
6. నారింజ షర్బతు (పాశ్చరీకరణము) 9
6. „ (రసాయనికవిధానము) 11
8. మామిడి పండ్లరసమును నిల్వచేయుట 12
9. నేరేడుపండ్ల రసమును నిల్వచేయుట 13
10. మామిడిషర్బతు 14
11. సీమవంగపండ్ల రసమును నిల్వచేయుట 15
12. లేహ్యము తయారుచేయుట—
(పెద్ద ఉసిరికాయలనుండి) 16

13.	బొప్పాయిపండ్ల లేహ్యముచేయుట	17
14.	వెలగపండ్ల లేహ్యముచేయుట	18
15.	మామిడికాయల లేహ్యముచేయుట	19
16.	జామిపండ్ల హల్వా తయారుజేయుట	20
17.	వెలగపండ్ల హల్వా తయారుజేయుట	22
18.	నారింజముర బ్యా తయారుచేయుట	23
19.	నారింజముర బ్యా—మరియొక పద్ధతి	25
20.	మామిడికాయల పచ్చడిచేయుట	26
21.	సీమవంగపండ్ల పచ్చడి జేయువిధానము	28
22.	మామిడికాయల ముర బ్యా తయారుజేయుట	29
23.	కాశీరేగుపండ్ల శర్కరీకరణము	30
24.	ఆల్లపు శర్కరీకరణము	31
25.	ఊరుగాయలను తయారుజేయుట	32

అనుబంధము 1. పాలకోవా తయారుచేయుట 34

2. జొన్నలనుండి బిడ్డలకును, రోగులకును
 ఔషధమునకు బదులు పానీయముగను
 నుపయోగపడు ఆహారమును తయారు
 చేయుట 35

పండ్ల దినుసులను నిల్వ చేయుట.

సా మా న్య నూ చ న లు .

(జాగ్రత్తగ చదవుడు)

1. ఉపయోగించు నీసాలను జాడీలను పరిశుభ్రమైన నీటితో బాగుగ కడగవలెను.

2. పిమ్మట వానిని ఉడుకునీటిలో నరగంటనేపు నూత్నునీటిలో పోతము(Sterilise) గావింపవలెను. ఇందుకు వానినొక చన్నీటి తొట్టిలో పోసి క్రింద మంటబెట్టి నీరు మరుగ నాగంభించిన పిమ్మట నరగంట వరకు చూచవలెను. కావలసి నపుడు తొట్టిలోనుండి పీనిని వేడిగ నుండగనే తీసి కొనవలెను.

3. రసములను పడకట్టుట కుపయోగించబడు గుడ్డ లన్నిటిని మొదట నీటిలో వేసి యుడికించిన పిమ్మట యుపయోగింపవలెను.

4. ఉపయోగించబడు బిరడాలను గూడ పైని చెప్పినట్లు గాని, మిథలేటెడ్ స్పిరిట్ (Methylated spirit) లో వేసిగాని నూత్నునీటిలో రహితము గావింపవలెను.

5. నిల్వచేయు పండ్లను గాని. కూరగాయలను గాని పరిశుభ్రముగ నీటితో కడుగవలెను. ఈ నీటిలో కొంచెము పొటాసియం పర్మాంగనితము (Potassium permanganate) చేర్చుట నుంచిది.

6. పండ్లు వగైరాలు నిల్వ యుంచుటకు గాను వానికోక నిర్ణీత ప్రాంత యుష్ణత వచ్చువరకు వేడినీటిలో నుంచవలెను. ఈ పనికి పాశ్చరీకీకరణము (Pasturisation) అనిపేరు.

7. ఇందుకు గాను నీసాలును జూడీలును మునుగునంత బోతు గట్ల పాత్రయొకటి కావలెను. ఒక కిరసనాయల్ దబ్బా రెండుగా గొరిసి నీటిని కువయోగించును.

8. ఇందుకు వలయు నితర పాత్రలన్నియు సాజున్యముగ ప్రితి యుటను లభించును. మరియు పనిముట్లును అవసరము లేకుండగనే మొదటి యోగము లన్నిటిని నమలులో పెట్టవచ్చును. శతాంశ ఉష్ణతా గా ప క ము (Centegrade thermometer) ఒకటి మాత్రము కావలెను. ఇది 150° శ. ల వరకు సూచింప దగినగ నుండుచో లోహా (Toffee), హల్వా (Jelly) పాకము (Syrup) మొదలగునవి కూడ తయారు చేయవీలగును.

9. పండ్లు వగైరాలు చెడిపోకుండ నిల్వ యుండుటకు పరిశుభ్రతయే ప్రధాన విషయము.

10. కత్తులు, పాత్రలు మొదలగు వానిని శుభ్రముగ జేయుటకు ఉడుకునీటిని విరివిగ నుపయోగించ వలెను.

1 వ యోగము .

నారింజ గణము నందలి పండ్లజాతుల
రసమును నిల్వచేయుట.

పాశ్చరీకరణపుపద్ధతి.

రసమును రెండు విధములుగ నిల్వజేయవచ్చును.

1. రసాయనిక విధానము.

2. పాశ్చరీకరణము. అనగా 70° . శ. ల నుండి

రసమును కాచుట.

ఈ క్రింద రెండవ పద్ధతిని అనగా పాశ్చరీకరణము
వలన నిమ్మరసమును నిల్వచేయు విధానము తెలుపబడును.

1. దినుసు :--నిమ్మకాయలు.

2. పద్ధతి :--పండ్లను కడిగి రసమును యంత్రముతో పీచును.

కొద్ది రసము తీయుటకు మసయిండ్లలో నుపయోగింపబడు గాజు పిండ్లు
(glass cone) చూలును.

3. పిత్తులును, మత్స్యములును లేకుండ వడపోయుము.

4. నూత్నజీవరహితము గావింపబడిన గాజుజాడీలలో అంచువగకు నీ రసము పోసి పైని మూతవేయుము. కరగించిన పారఫిన్ మైనము (Paraffin wax) ను పట్టించి లోనికి గాలి జొరకుండ జేయుము.

5. రసము నందలి మడ్డి దిగుటకు గాను జాడీలను 15 దినము లట్లే యుంచుము. ఇట్లు చేయనిచో రసము తేటుగ నుండదు. మడ్డి దిగిన వెనుక పైరసమును క్రిందిమడ్డి కదిలిపొకుండ తీయుము. ఇందుకు రబ్బరు పడుపు గొట్టము (Rubber syphon) నుపయోగింపవచ్చును.

6. ఈ రసమున బణాతు గుడ్డతో గాని యితర దళసరి గుడ్డతో గాని వడకట్టుము.

7. నూత్నజీవరహితము చేయబడిన సీసాలలో నీ రసమును పైని నొక యంగుళము స్థల ముండునటుల బోయుము.

8. పాశ్చరీకరణము చేయునపుడు సీసాలకు నేరుగ వేడి నీగుల కుండగ నీ టి ని గాచు పాత్రలో దళమైన గుడ్డ (తున్నాయి) నొక చూనిని వేసి దానిపై సీసాల నుంచుము. పాత్రను ముప్పాళికి భోగము నింపి 70° శ. ల ఉష్ణత గలుగువరకు కాచుము. ఈయుష్ణతగల నీటిలో 30 నిమిషముల వర కుంచవలెను. 70° శ. ల ఉష్ణత గలన పిమ్మట ఉష్ణత అంతకంటె హెచ్చకుండ మంట దిగదీయవలెను. లేక కొంతసేపు పాత్రను క్రిందికి దింపవలెను.

9. ఎట్లయినను ఉష్ణత యెప్పుడు గాని 72° శ. లకు మించనీయకుండదు.

10. పాశ్చరీకరణము పూర్తియైన పిమ్మట యరగంట సేపుంచి సీసాలకు బిరడాలను వేసి కరగించిన పారఫిన్ మైనము పూసి గాలి పోరకుండ చేయుము. చల్లని స్థలమున నిల్వ యుంచుము.

నిమ్మరసమును రసాయనిక విధానమున నిల్వ చేయుట.

1. మొదటి యోగమునందు చెప్పబడినట్లు మట్టి దిగిన పిమ్మట వడకట్టిన రసమునే లుండదు. నూడ నువయోగింపుము.

2) నీసాలను పొడాలను నూక్కుజీవహరిణ పోత్ర యందు బెట్టుము.

త రసమును తూచుము (పొడులుగా).

4. పది పానుల రసమునకు పావుతులము చొప్పున పొటాసియ మితద్విగళక కాయితమును (Potassium meta bi-sulphite) జేర్చుము.

5. ఇట్లు రసాయనిక సంస్కారముచేంచిన రసమును ముందుగా నూత్న గ్రహణ పోత్రముగ జేయబడిన నీసాలలో నొక యంగుళము వెల్లియుండు నట్లు చూపుము.

6. నీసాలకు పొడాలు వేసి కరగించిన పొగఫిన్ మైసముతో గాలి చూరకుండు చీక చల్లని స్థలము నందుంచుము.

చూరః— పాశ్చాత్యరీతికరణము వలన నిల్వచేసిన రసముయొక్క సహజ మగు రసమళము నశించును. రసపు దగ్ధము ఒక సంవత్సరము నిల్వయున్న పిమ్మట గోధుమగింగుగా మారును. పైని చెప్పిన రసాయనిక విధానమున నిల్వచేసిన రసము సహజముగు రంగును పరిమళమును కోలుపోదు.

ఇంగ్లండు నందును అమెరికాలోను పొటాసియమి సస్వేగంధకాయితమును పైని చెప్పిన పరిమితికి మించకుండ పండ్ల రసములను పర్బత్తులను నిల్వజేయుట యందుపయోగించుటకు శాసనవిధులు అనుమతించును.

వివ యో గ ము .

నిమరసమును పాకముపట్టుట.

1. పండ్లను కడిగి యంత్రముతో రసముతీయము.
2. గింజలును ముడుగు గుజురు (Pulp) ను పోవునట్లు రసమును వడకట్టుము.
3. రసమును తూచుము. (పొనులుగా)
4. నీసాలను బీరడాలను నూత్నజీవహరిణ పాత్రయందు బెట్టుము.
5. ఒక పొను రసమునకు చక్కెర 2 పొనులు నీరు $\frac{1}{2}$ పొను చొప్పున తూచి యుంచుము.
6. చక్కెర, నీరు కలిపి : : దాగ్నపై నుడకబెట్టి చిక్కని పాకము తయారుచేయుము. ఉష్ణతామాపక యున్నచో 102° శ. ల ఉష్ణత వచ్చువరకు మరగనిమ్ము.
7. గోరువెచ్చగ నుండు ౪ గారనిమ్ము.
8. రసము నీ గోరువెచ్చని వాని సుతో జేర్చి బాగుగ గలుపుము.
9. నూత్నజీవరహితము గా, బడిన నీసాలలో బోసి బీరడాలను బెట్టుము.

10. కరగించిన పారఫిన్ మైనమును పూసి గాలి చొగకుండ జేయుము. చల్లని స్థలమునందు దాచుము.

మరా:—చక్కెరను పాకముబట్టుటకు మరగించిన నీటి నుపయోగింపుము. పైని చెప్పినట్లు తయారుచేసిన నిమ్మరసపు పాకమును 70° క. ల ఉష్ణతయందు ఇరువది నిమిషములు పాశ్చరీకరణము చేసిన చాల కాలము నిల్వ యుండును. ఈ పని గృహోపయోగమున కవసరము లేదు.

4వ యోగము.

నిమ్మరసము.

(రినాయన విధానము)

1. పండ్లను కడిగి యంత్రముతో రసము తీయుము.
2. పిష్టమునూ, ముదుగు గుజాయను పోవునట్లు రసమును వడకట్టుము.
3. రసమును గూచుము. (పొనులుగా)
4. స్టీసాలను బిగదాలను కూర్చు జీవహారణ పాత్రయందు బెట్టుము.
5. పది పొనుల నిమ్మ రసమునకు చక్కెర 20 పొనులు, నీరు 2 పొనులు చొప్పున తుంచుము.

6. చక్కెరతో రసమును నీటిని జేర్చి కూచకుండగనే చురుకుగ కరగుచు గలుపుము.

7. రసమును నీయగొట్టుగులు తొక్కలను కొన్నిటిని బాగుగ నూరి నీటితో నుడుక బెట్టి హేమరసాయమును (Emulsion) ను వడకట్టి నూటికి 4

వంతులు చొప్పన జేర్చుము. ఇందువలన పర్వత పరిమళము హెచ్చును.

8. పది పానుల రసమునకు పావుతులము చొప్పన పొడిగాసియమిత ద్విగంధకాయితమును జేర్చుము.

9. సూక్ష్మజీవరహితము జేయబడిన నీసాలలో నీ మిశ్రణమును బోయుము.

10. ప్రతి నీసాలలోను కొన్ని నిమ్మ ముత్యములనుకూడ జేర్చుము.

11. కరగించిన పారఫిన్ మైనము పూసి గాలిచొంగుండ జేయుము. చల్లని స్థలమున నిల్వ యుంచుము.

షరా:—కాచిన నీటినే యుపయోగించవలెను. చక్కెర కరగుట యాలస్య మైనచో నా మిశ్రణమును కొద్దిగ వెచ్చజేయుము. ఉష్ణతా మేళమున్నచో వేడిమి 45° శ., లకు హెచ్చనీయకుము.

5 వ యోగము.

ని మ్మ ప ర్భ తు.
(పాశ్చరీకరణము)

1. వెనుకటి యోగమున చెప్పినట్లు నిమ్మరసమును, తొక్కల రసా యనమును, నీటిని, చక్కెరను కాచకుండగనే ఆందు చెప్పిన పాళ్ల చొప్పన కలుపుము.

2. సూక్ష్మజీవరహితము చేయబడిన నీసాలలో నింపుము.

3. కీనిని 700 శ. అ ఉష్ణత యందు అరగంటనేపు పాశ్చరీక రణము గావించుము.

4. నీసాల కపుడు దిగిచాలను బెట్టి కరగించిన పాఠశిన్ మైనము రాచి గాని చరకిండ్ జేయము.

5. చల్లని స్థలమున చోచుము.

షరాః. — పొటానియమితద్విగంధకతమును జేర్చి తయారుచేసిన పర్చి నీయు సహజముగు పరిమళమును, గంధును గోల్పొవు. పాశ్చరీక రణము గావించిన గాని పరిమళమును రింగును కొద్దిగ మారును.

6 వ రీతొ గ ము .

నా రిం జి వ ర్ష తు .

పా శ్చరీ క రణ ము .

(నీయనొరంజి లేక కమలాఫలములనుండి)

1. నారింజి పండ్లను 'రంజు'గా గోసి రసమును పిండుము.

2. గింజిలును ముడుగు గుబారును పోవునట్లు రసమును వడకట్టుము.

3. రసమును తుంచుము. (పొనులుగా)

4. నీసాలను, దిగిచాలను సూక్ష్మచీవహరణ పాత్ర యందు

పెట్టుము.

5. $\frac{3}{4}$ పాను నారింజ రసమునకు $\frac{1}{4}$ పాను నిమ్మ రసము, 2 పానులు చక్కెర, 1 పాను నీరు చొప్పున తూచియుంచుము.

6. మొదట నారింజ నిమ్మ రసములను పైని చెప్పిన పాళ్లచొప్పున కలుపుము.

7. నీటిని చక్కెరను గలిపి కాచి చిక్కని పాకము చేయుము.
103⁰ శ. ల వరకు మరుగనిమ్ము)

8. పాకమును చల్లారినిమ్ము.

9. పరిమళము హెచ్చుటకు గాను రసము పిండివేసిన నారింజ చక్కెరలను గొన్నిటిని బాగుగ నూరి నీటిలో వేసి కాచి వడపోసిన రసా మైనమును నూటికి 4 వంతులు చొప్పున జేర్చుము.

10. రసమును పాకమును గలుపుము.

11. సూక్ష్మజీవరహితముగ జేయబడిన నీసాలలో నింపుము.

12. దీనిని 70⁰ శ. ల ఉష్ణతయందు అరగంటవేపు పాశ్చరీకగ రము గానింపుము.

13. పిన్నుట కరగించిన పారఫిన్ మైనమును పట్టించి గాలి చొరగింప జేయుము. చల్లని స్థలమున నిల్వ యుంచుము.

షుడా:—కాచిన నీటినే యుపయోగింపుము. కఠాల్సలము, నారింజ రసములకు పైని చెప్పినట్లు నిమ్మ రసము జేర్చుట జవసరము. పుల్లగానుండునుగావున శీతకట్టునవచ్చు కమలా నారింజపండ్లు వాడుము కెక్కువ యనుకూలము. దీశవాళి నారింజపండ్ల రసమునకు సామాన్యముగ నిమ్మ రసమును జేర్చిన వసర ముండదు.

7వ యోగము.

నారింజ పర్వత.

రసాయనిక విధానము.

(తీయనారింజ లేక కమలాఫలములనుండి)

1. నారింజ శండ్లను రెండుగ నోసి రసమును పిండుము.
2. గింజలును ముదుగు గుఱులును పోవునట్లు రసమును వడకట్టుము.
3. రసమును తూచుము. (పానులుగా)
4. సీసాలను బిరడాలను మూత్మజీవహరిణి పాత్ర యందు పెట్టుము.
5. ఒకపాను నారింజ రసమునకు $\frac{1}{2}$ తులము నిమ్మపువ్వు (సిటిరికాల్నిమ్ము (Citric acid), $\frac{1}{2}$ పానుల చక్కెర చొప్పున తూచుము.
6. మూడిని కాచకుండగనే పై పొత్ల చొప్పున కలిపి యుంచుము.
7. పరిమళము హెచ్చుట కొరకు రసముతీసిక నారింజ తొక్కల రసాయమును నూటికి 4 వంతులు చొప్పున జేర్చుము.
8. ప్రతి పది పానుల రసమునకు పొన్నులము పొంగునియమిత ద్విగంధగోయితమును జేర్చుము.
9. బాగుగ కలిపి మూత్మజీవహరిణియు గావింశబడిన సీసాలలూ చొసి బిరడాలను పెట్టుము.

10. కరగించిన పారఫిన్ మైనమును పట్టించి గాలి చొరగుండ జేయుము. చల్లని స్థలమున నిల్వ చేయుము.

మరా:—నిమ్మపూవుకు బదులు నిమ్మ రసమును నారింజ రసములతో మూడవ వంతు అనగా $\frac{3}{4}$ పాను నారింజ రసమునకు $\frac{1}{4}$ పాను నిమ్మరసము చొప్పున కలుపవచ్చును. దేశవాళీ నారింజపండ్ల రసముతో సామాన్యముగ వీనిని జేర్పవలసరముండదు.

8వ యోగము.

మామిడిపండ్ల రసమును నిల్వ చేయుట.

1. పండ్లను కడిగి రసమును పిండుము.
2. పీచు పోవునట్లు రసమును వడకట్టుము.
3. నీసాలను బిరడాలను నూక్కు తీవగహితము గావించుము.
4. రసమును నీసాలలతో బోసి బిరడాలను పెట్టుము.
5. బిరడాలు లేచిపోకుండ గుడ్డ పీలికతో నీసామూతులను గట్టిగ గట్టుము.

6. వీనిని 80° శ. ల ఉష్ణతగల నీటియందు 1వ యోగమున పెట్టి నట్లు అరగంటసేపు పొక్కురీకరణము జేయుము.

7. ఉష్ణతామాపకము లేనిచో నీరు మరుగువరకు కాచి కొంతము వేడి తగ్గనిచ్చి మంట కూడ తగ్గించి అందు నీసాలను అరగంట సేపుంచ వలెను.

గి. నీసాలను తీసి గాలి చొరకుండ కరగించిన పారఫిన్ మైనము పట్టించి చల్లని స్థలమున నిల్వజేయుము.

ష. గా:—పైని వేసి నొక్కుటకు వీలగు మూతలను నీసాలను ఉపయోగించిన బాగుగ నుండును. కాని యిందుకు మూతల నొక్కుచుంట్ల మొకటి కూడ కావలసి యుండును.

9 న యోగము .

నేరేడుపండ్ల రసమును నిల్వజేయుట.

1. బాగుగ పండిన మంచి పండ్ల నెంచి శుభ్రముగ కడుగుము.
2. చేతితో పిసికి చుండాగిన్నవై నుడికించుము. (మంచి రకపు పండ్లనుండి యుడికించకుండగనే రసమును తీయవచ్చును. కాని ఉడికించి నచో నొచ్చు రసము వచ్చును.)
3. రసమును ముతుక గుడ్డతో వడకట్టుము.
4. నూత్న జీవహాగణము గావించిన నీసాలలో నీ రసమును బోసి నింపుము.
5. అందలి రసమును ౧౦౦ శ. ల ఉష్ణత యందు ముప్పుది నిమువ నులు పాశ్చాతీకగణము గావింపుము.
6. నీసాలకు బీగడాలు పెట్టి కరగిన పారఫిన్ మైనము పట్టించి గాలి చొరకుండ జేయుము.

7. ఉష్ణతామాపకము లేనిచో నీటిని ఉడికించి అందు రసపు నీసాలను 30 నిమిషములుంచి పిమ్మట బిరడాలను పెట్టుము.

8. నేరేడుపండ్ల రసమును విక్రయమునకు గూడ తయారు చేయవచ్చును. దీనినుండి పాటలవర్ణము గల రమ్యమగు హల్వాను కూడ చేయవచ్చును. దీని రసము ఆతిమాత్ర వ్యాధిగ్రస్తులకు మంచి మందు. దీనినుండి సిరకా (Vinegar) కూడ చేయవచ్చును.

10 వ యోగము.

మామిడిషర్పతు.

(పచ్చి మామడికాయల నుండి)

1. కాయలను కడిగి తొక్క గీయుము.
2. చిన్న చిన్న ముక్కలుగ తరిగి తూచుము.
3. ముక్కలు మునుగునంత నీరుపోసి అనగంట నేపు ఉడక బెట్టుము.
4. రసము ముతక గుడ్డతో వడకట్టుము.
5. ఒక పాను రసమునకు రెండు పానుల చక్కెర వోపున తూచి కలుపుము.
6. రుగ్గు పెచ్చుట కించుక పసుపును, పరిమళము కొరకు కొంచెము ఏలకులపొడుమును కలుపుము.
7. పది పానుల రసమునకు పావుతులము పొటాసియమితద్విగంధ కాయితమును గలుపుము.

8. సూక్ష్మజీవహరణము గావింపబడిన సీసాలలో బోసి బిరడా లను పెట్టుము. కిరగిన పారఫిన్ మైనము పట్టించి గాలి చొరకుండ జేయుము.

9. రక్షకద్రవ్యము (Preservative) ను జేర్చ దలపక పోయినచో 1 వ యోగమున 8 వ నూచన ప్రకారము 80° శ. ల ఉష్ణత నుండి 40° గంట నేపు పాస్చరీకరణము గావింపుము.

10. మామిడికాయల రసమునుండి నిమ్మకాయల రసమునుండివలెనే పోషకము గూడ తయారు చేయవచ్చును.

11 వ యోగము .

సీమవంగపండ్ల రసమును నిల్వచేయుట .

1. బాగుగ పండిన మంచి పండ్ల నెంచి కడుగుము.

2. పండ్లను ముక్కలుగ గోసి నీరు చేర్చకుండగనే మందాగ్నిపై కాచుము. ఇందుకు అల్యూమినియపు పాత్రగాని మంటి పాత్రగాని యుపయోగించ వలెను.

3. ముక్కలు బాగుగ మెత్తబడు వరకు అనగా సుమారు 4 యగంట వరకు ఉడుకబెట్టవలెను.

4. గింజలును తొక్కలును మాత్రము మిగులునట్లు సన్న జల్లెడలో (ఇందుకు దోమతెర గుడ్డవంటి దనుకూలము) వేసి కడుపుము.

5. దిగినరసమును సూక్ష్మజీవహరణము గావించిన నీ సా ల లో బోయుము.

6. వీనిని ఉడుకునీటి (100° శ. ల) యష్టత⁸ యందు అరగుంట సెపు పాశ్చరీకరణము గావిపుము.

7. బిరడాలు వేయుము.

8. ఈ రసము నుండి పులుసు (Sauce) హల్వా (Jelly) మొదలగు వానిని గూడ చేసికొనవచ్చును.

12 వ యో గ ము .

లేహ్యము తయారుచేయుట

(పెద్ద ఉశిరికాయలనుండి)

1. ముచికలను (పుష్పకోశములసహా) తీసివేసి కాయలను కడలుగుము.

2. వీనిని తురుము యంత్రము (Mining machine) లో వేసి రసము చిందకుండ నలుగగొట్టుము.

3. నలుగగొట్టిన ఉశిరికాయలను కొనికెక్కు సమయముగ చుక్కెరము తూచుము.

4. ఉశిరికాయలలో తగినంత నీరుండును గాన వేరుగ నీటిని వేగ్చునవసర ముండదు.

5. తయారయిన యుసిరి తురుముతో చక్కెర జేర్చి పొయ్యిమీద పెట్టి యుడికించుము.

6. నీ రిగిరి తగినంత చిక్కబడు వరకు అనగా 103⁰ శ. ల ఉష్ణత వచ్చువరకు ఉడికించి దింపుము.

7. వేడిగనుండగానే నూత్న జీవహారణము గావింపబడిన జాడీలలో బెల్లెని మూతలు వేసి యుంచుము.

షరా:—లేహ్యమును తయారుచేయునపుడు అడుగంటకుండ బాగుగ కడుపుచుండవలెను. బొప్పాయి, సీమరేగు మొదలగు పులుపులేని, లేక పులుపు తక్కువగ నుండు పండ్లనుండి లేహ్యము చేయుచో నిమ్మకాయల రసమును జేర్చవలెను.

13 వ యోగము.

బొప్పాయిపండ్ల లేహ్యముచేయుట

1. బాగుగ పండిన పండ్లనెంచి కడుగుము.
2. పై తొక్కను గీసి ముక్కలు చేయుము.
3. ముక్కలు గట్టిగా నున్నచో తురుము యంత్రములో బోసి తీయుము. లేక తొక్కలను గీయకుండగానే ఉంచాతో గుఱ్ఱను గోకి తీయుము.

5. ప్రతి పాను గుఱ్ఱనకును ఒక బోన్న నిమ్మ రసమును జేర్చుము.

6. లేహ్యము తగినంత చిక్కబడు వరకు అనగా 103^0 శ. ల ఉష్ణత వచ్చువరకు ఉడికించుము.

7. వేడిగా నుండగనే సూక్ష్మజీవహరణము గావింపబడిన జాడీలలో పెట్టుము.

8. లేహ్యము జాలడీలో సర్దుకొన్నపిమ్మట పైని ఒక పలుచనిపొగ కరిగించిన పార్శిన్ మైనము పోసి యుంచిన దానిని చెడిపోకుండ కాపాడును.

14 వ యోగము .

వెలగపండ్ల లేహ్యము జేయుట.

1. పండ్లను కొట్టి గుఱ్ఱును గోకి తీయుము.

2. గుఱ్ఱును తూచి దాని తూనికకు $1\frac{1}{4}$ తూనిక గల లేక గుఱ్ఱమునిగి మునుగుసంతటి నీటిని జేర్చుము.

3. మందాగ్నిపై గుఱ్ఱ మెత్తుబడు వరకును అనగా సుమారు ఆరే గంట సేపు ఉడికించుము.

4. గుఱ్ఱును జల్లాడ్పై పోసి కదిపి గింజలు తీసివేయుము.

5. గింజలు తీసివేసిన గుఱ్ఱును మరల తూచుము.

6. దీని తూనికకు సమతూనికగల చక్కెర జేర్చుము. మందాగ్నిపై గట్టిపడు వరకు అనగా 103^0 శ. ల ఉష్ణత వచ్చువరకు ఉడికించుము.

7. వేడిగ నుండగనే సూక్ష్మజీవహరణము గావింపబడిన జాడీలలో వేయుము.

నారింజ మురబ్బ తయారు చేయుట.

1. ఒక డజను మంచి (కమలా) నారింజ ఫండ్లను (శీతకట్టు కాపు శ్రేష్ఠము) దీసికొనుము.
2. తొక్కలను దీసి లోపలి గుఱ్ఱును విడదీయుము.
3. గుఱ్ఱునుండి గింజలను నాథ్యమైనంత వరకు తీసివేయుము.
4. తొక్కల యందలి లోపలివైపు బెండుపొరను పై చేదు పొర నుండి నాడిగ్నైన కత్తితో విడదీసి జాగ్రత్త పెట్టుము.
5. మూడు నిమ్మ కాయలను ముక్కలుగ గోసి రసమునుదీయుము.
6. పైని చెప్పినట్లు గీచిన నారింజ తొక్కల లోని పొరను నారింజ గుఱ్ఱును, రసమును, నిమ్మరసమును కలుపుము.
7. పై మిశ్రణముతో సమభాగము నీటిని జేర్చి అరగంట కాచుము.
8. పైను 4 వ సూచనలో చెప్పినట్లుగ చేసి యుంచిన రెండు నారింజ కాయల తొక్కల పైపొరను పదునైన కత్తితో $\frac{1}{2}$ ఆం. దశము గల చీలికలుగా చేయుము.
9. నీనిని నీటితో నైదు నిమిషములు మరుగబెట్టుము. ఇట్లు నూలుగు సార్లు క్రొత్త నీటితో నైదేసి నిమిషముల చొప్పున మరల మరల మరుగబెట్టుము.
10. ఏడవ సూచనలో చెప్పబడినట్లు కాచి తీసిన రసమును ముతా కగుడ్డతో చదకట్టుము.

11. ఈ రసమును తూచి, అందు ముప్పాతిక తూనికగల చక్కెర జేర్చుము.

12. ఈ మిశ్రణమును చక్కెర కరుగువరకు కాచుము.

13. మరియొకసారి వడకట్టి తిరుగ మరగబెట్టుము.

14. ఇట్లు మరుబెగట్టుట జాగులేక చురుకుగ జరుగవలెను.

15. రసమునకు 103° శ. ల ఉష్ణత వచ్చిన పిమ్మట 9 వ సూచనలో చెప్పినట్లు తయారుచేసి యుంచిన తొక్క చీలికలను జేర్చుము.

16. తుదకు 105° శ. ల ఉష్ణత వరకు లేక జామి హల్వా పీషయమున జెప్పిన పాకము వచ్చువరకు మరగించి దింపుము.

17. తెట్టె తీసి నూత్న జీవహారణమునొందిన జాడీలలోబోయుము.

18. గట్టిపడు వరకుండి పైన కరగించిన పారిఫిన్ మైనమును పోసిన చెడిపోదు.

మరా:— పైని చెప్పినట్లు నారింజగణపు పండ్లనుండి హల్వావలె తయారు చేయబడు దినుసునకే మురబ్బా (Marmalade) అని పేరు. కమలాఫలపు పండ్లలోను తీయనారింజ పండ్లలోను మురబ్బా గట్టిపడుటకు తగినంత పులుపుండదు. కావుననే వీనికి నిమ్మ రసమును జేర్చవలసి యుండును. శీతకట్టు కమలాఫలములలో మాత్రము కొంత పులుపుండుటచే నవి మురబ్బాకు ప్రశస్తము. దేశవాళీ నారింజ పండ్లలో దగినంత పులుపుండుటచే నిమ్మ రసమును జేర్చ నవసరము లేదు.

నారింజ మురబ్బా—మరియొక పద్ధతి.

1. ఒక డజను (కమలా) నారింజ పండ్లను, అరడజను నిమ్మ కాయలను తీసికొనుము.

2. వాని రెంటి నుండియు తొక్కలను దీయుము.

3. మూడు నారింజపండ్ల తొక్కలను దీసి వాడియైన కత్తితో పై పొరను వేరుచేయుము.

4. పై పొరను వెనుకటి యోగములో చెప్పినట్లు సన్నని చీలికలుగా చేయుము.

5. వీని నిరువది నిమిషముల వరకు నాల్గు నార్లు నీటిని మార్చి యుడుకబెట్టుము.

6. తక్కిన నారింజ పండ్ల తొక్కలను, నిమ్మ తొక్కలను ముక్కలుగా గోసి వానిని గప్పునంతటి నీటిని జేర్చి పది నిమిషములు మరుగనిమ్ము.

7. మరిగిన నీటిని తీసి వేసి కొత్త నీటిని జేర్చి మరల నొక గంట సేపు మరుగనిమ్ము.

8. పిమ్మట నిట్లుడికించిన తొక్కలను పలుచని గుడ్డ(Muslin)లో వేసి పిండి కషాయమును తీయుము.

9. నారింజ పండ్ల యొక్కయు నిమ్మ పండ్ల యొక్కయు గుఱ్ఱాను పిసికి విత్తులను దీసివేసి యందు పైనూచన ప్రకారము తయారు చేయబడిన తొక్కల కషాయమును జేర్చుము.

10. పీని మిశ్రణమును 20 నిమిషములు మరుగనిమ్ము.
11. పిమ్మట వడకట్టి పీని రసమును తీయుము.
12. ఈ రసమును తూచిగాని కొల్చిగాని యందు ముప్పాతిక వంతు చక్కెర జేర్చును.

13. మరల చక్కెర కరగువరకు కాచుము.

14. పిమ్మట మిశ్రణమును 103" శ. ల ఉష్ణత వచ్చువరకు మరుగ మరిగించుము. అప్పుడు 5 వ నూచన ప్రకారము తయారు చేయబడిన తొక్క చిలికలను జేర్చి 105" శ. ల ఉష్ణత వచ్చువరకు కాచుము. లేక జామి హల్వా మిషయమై చెప్పినట్లు పరీక్షించి తగినపాకము రాగానే దొంపుము. కడపట తెట్టెనీయుము.

15. నూత్నజీవహరణము గావింపబడిన జాడీలలోబోసి మురబ్బా గట్టిపడిన వెనుక కరగిన పారఫిన్ మైనమును పైన బోయుము.

షరా:—మిగుల నిర్మలమైన హల్వా తయారు చేయదలచుచో 11 వ నూచన ప్రకారము తీసిన రసమును పెక్కు మడతలు పెట్టిన పలుచని గుడ్డతో వడకట్టవలెను.

20 వ యోగము.

మామిడికాయల పచ్చడిచేయుట

1. మంచి పచ్చి మామిడికాయల నెంచుము.
2. పదునైన కత్తితో తొక్కలను గీచివేయుము.
3. చిన్న ముక్కలుగ గోయుము.

4. వీని తూనికలో ప్రతి సేరు (2 పానులు) నకును ఈ క్రింది వస్తువులు సేకరింపుము. చక్కెర అర్దసేరు (1 పాను); ఉప్పు చటాకు (2 ఔన్సులు); మిరియాలు, ఏలకులు, దాల్చినిచెక్క, జీలకర్ర, లవంగాలు సమపాళ్లుగ గలిపి కొట్టిన మసాలాపొడి $\frac{1}{2}$ చటాకు (1 ఔన్సు); ఎండు ద్రాక్ష $\frac{1}{4}$ సేరు ($\frac{1}{2}$ పాను); ఆవపొడుము 1 టీచంచాడు; అల్లము 1 చటాకు (2 ఔన్సులు); ఎర్రమిర్చి ఇచ్చుచోప్పున $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{2}$ చటాకు ($\frac{1}{2}$ -1 ఔన్సు); సిగకా 1 టీక పన్ను.

5. ముక్కలకు ఉప్పును చక్కెరయు జేర్చి ఒక గంట యుంచుము. ఇది పున ఊటపుట్టి యివి కగగును.

6. మిశ్రణమును మందాగ్నిపై నుడికించి మసాలా పొడియు ఆవ పొడియు వేరుము.

7. పిమ్మట అల్లపు ముక్కలును, ద్రాక్ష పండ్లను మిర్చిని జేర్చి మిశ్రణమును తగినంత గట్టిపడు వరకు నుడికించుము.

8. అప్పుడు సిగకా జేర్చి మరల తగినంత చిక్కబడు వరకు నుడికించుము.

9. వేడిగ నుండగనే నూనూ తీవహారణము గావింపబడిన జాడీలొ నేసి ముంత సిల్లుము.

షురా:—మసాలా ద్రవ్యములు, చక్కెర, మిర్చి, ఉప్పు మొదలగు వాని పరిమితి యెవరికి నచ్చినట్లు వారు మార్చుకొనవచ్చును. కాని పచ్చడి నిల్వ యందునట్లు చేయు సిగకా ప్రమాణమును మాత్రము తగ్గింప కూడదు.

సీమవంగపండ్ల పచ్చడి చేయువిధానము

1. పండిన సీమవంగపండ్ల నెంచుము.

2. ముక్కలుగ గోయుము.

3. పీనిని అల్యూమినియము పాత్రలో గాని పింగాళీ పాత్రలో గాని యుంచుము.

4. మెత్తబడు వరకు అనగా సుమారు అరగంట సేపుడికించుము.

5. దోమతెర గుడ్డతో గింజలును తొక్కలును పోవునట్లు వడ కట్టుము.

6. ఇట్లు తయారు చేసిన ప్రతి 5 నేర్ల (10 పౌ||) గుఱ్ఱునకు ఈ క్రింది వస్తువులను తూచి యుంచుము.

3 పెద్ద చంచాల ఉప్పు.

2 టీ చంచాల మిర్చి.

2 పెద్ద చంచాల మసాలాపొడుము (జీలకర్ర, ఏలకులు, సహజీర, లవంగాలు, దాల్చినచెక్క సమపాళ్లు)

1 పెద్ద చంచా ఆవపొడుము.

1 చటాకు (2 ఔన్సులు) అల్లము.

2 పెద్ద ఉల్లిపాయలు, 6 వెల్లులిపాయలు.

3 కప్పలు సిరకా.

4 పెద్ద చంచాల చక్కెర.

7. గుఱ్ఱతో ఉప్పు చక్కెర, ఆవపిండి జేర్చుము.
8. ఈ మిశ్రణములోనికి ఉల్లి, వెల్లుల్లి, అల్లము వీనిని ఒక గుడ్డలో మూటకట్టి వ్రేలాడదీసి ఉడుకబెట్టుము.
9. మరియొక గుడ్డలో మసాలాపొడుమును మూటకట్టి ఉడుకుచున్న గుఱ్ఱలో వ్రేలాడదీయుము.
10. తేనెవలె చిక్కబడు వరకు ఉడుకనిమ్ము.
11. పిమ్మట గుడ్డమూటలను తీసివేసి సిరకాను జేర్చి మరల తేనె వలె చిక్కబడు వరకు ఉడుకనిమ్ము.
12. నూక్షుజీవసూగణము గావింపబడిన జాడీలలో నింపి మాతలు వేయుము.

22 వ యోగము .

మామిడికాయల మురబ్బా తయారుచేయుట

1. మంచి పచ్చి మామిడికాయల నెంచుము.
2. తొక్క గీచివేసి ముక్కలుగ తరుగుము.
3. ప్రతి నేరు ముక్కలకు ఒకనేరు చక్కెరయు ఒకనేరు నీళ్లును జేర్చుము. మామిడికాయ ముక్కలు మిగుల గట్టిగా నుండుచో మొదట పది నిమిషములు కాని నావరిమిద ఉడికించుము.
4. నీరును చక్కెరయు కలిపిన యీ మిశ్రణమును చిక్కని పాకము వచ్చువరకు మరగించుము.

౯. సూక్ష్మజీవహరణము గావింపబడిన జాడీలలో వేసి మూత పెట్టుము.

షరా:—పండ్లను జాడీలలో నిల్వ చేయుటకు వాని నట్లేగాని, పెద్ద ముక్కలుగ గోసి గాని పంచదారపాకము సందుంచి ముక్కలు నిర్మలముగను పారదర్శకముగను నగు వరికుడికించవలెను. నీమరేగు, మామిడి, బొప్పాయి, నీమవంగ, పుచ్చ (పై గట్టి భాగము) నారింజ తొక్కలు కీని నిల్లు నిల్వ చేయవచ్చును.

23 వ యోగము .

కాశీరేగుపండ్ల శర్కరీకరణము

(అనగా చక్కెరతో పాకముబట్టి యెండించుట)

1. డాగులుపడని పెద్ద కాశీరేగుపండ్ల నెంచుము.
2. ఈత ముళ్లవంటి ముళ్లతో అంతటను గుచ్చుము.
3. వీని నొక గుడ్డలో వేసి మూటగట్టి ఉడుకునీటిలో ౯ నిమిషములుంచి తీసి యొక కుండలో వేయుము.
4. ఒక కప్పు చక్కెరకు ౩ కప్పులు నీళ్లు చేర్చి కరగించుము.
5. ఈ పాకమును కాచి, మరగిన పిమ్మట నావేడి పాకమును కుండలో నుంచబడిన రేగుపండ్లపై అవి బాగుగ నునుగు వరకు బోయుము. 24 గంటలవర కట్టుంచుము.

6. పిమ్మట కుండనుండి పాకమును తీసి దానితో $\frac{1}{4}$ కప్పు చక్కెర (అసగా మొదట వేసిన చక్కెరలో నాల్గవ భాగము) మరల చేర్చుము. మరల మరగబెట్టి యా వేడి పాకమును పండ్లమీద బోయుము.

7. ఇట్లు ప్రతి దినమును పాకమును దీసి .యందు మరల $\frac{1}{4}$ భాగము చక్కెర జేర్చి మరగనిచ్చి పండ్లమీద బోసి 24 గంటలుంచుచు రావలెను.

8. పాకమునకు తేనెయొక్క చిక్కదనము వచ్చువరకిట్లు నువ్వురు 8-10 దినములు చేయుచు రావలెను.

9. కడపటిసారి పడ్లను పాకములో మూడు దినము లుంచుము.

10 అప్పుడీ పండ్లకు దీసి తీగవల్పై నెండబెట్టుము. బాగుగ నెండిన పిమ్మట జాడీలలో నిల్వచేయుము.

24 వ యో గ ము .

అల్లపు శర్కరీకరణము

(పొడిఅల్లపుముర బ్బా తయారుచేయుట)

1. లేత అల్లపు కొమ్ముల నెంచి బాగుగ గడిగి పైపొరను గీచి నేయుము.

2. సమమైన ముక్కలుగ గోయుము.

3. రెండు గంట లావిరిమీద నుడికించుము.

4. ముక్కలను తూచుము.

5. ప్రతి నేరు (2 పా||) ముక్కలకు $1\frac{1}{2}$ నేరు చక్కెర, $\frac{3}{4}$ నేరు నీరు తూచి పెట్టుము.

6. చక్కెర, నీరు, ముక్కలు కలిపి 101° శ. ల ఉష్ణతవచ్చువరకు మరగించుము.

7. దించి 48 గంట లక్షేయించుము.

8. మరల 103° శ. ల ఉష్ణత వరకు మరగించి మూడు రోజులుంచుము.

9. మరియొక సారి 105° శ. ల ఉష్ణత వరకు మరగించి మూడు రోజులుంచుము.

10. పిమ్మట తీగవలపై బాగుగ నెండబెట్టుము.

షరా:— రేగుపండ్లు, నారింజ, లేక దబ్బితొక్కలు, మామిడి వగైరా పండ్ల ముక్కలు ఇట్లు శర్కరీకరణము చేసి యుపయోగించు కొనవచ్చును.

25 వ యోగము .

ఊరుగాయను తయారుజేయుట (వివిధజాతుల మిశ్రణము)

1. మంచి దోసకాయలు, ముల్లంగి, పచ్చిమిర్చి, పచ్చి నీమవంకాయలు, పూగోబి, టర్నిప్, ఉల్లి మొదలగు వానిని సంపాదించుము.

2. శుభ్రమైన నీటితో కడిగి పైపొర గీచివేసి పొడవు ముక్కలుగా తరుగుము.

3. ఎనిమిది కప్పల నీటికి ఒక కప్ప ఉప్పు వొప్పన కలిపిన ద్రావణమును తగినంత తయారుచేయుము.

4. ముక్కల నీ ద్రావణమునందు మూడురోజులు నానబెట్టుము.

5. పిమ్మట వానిని దీసి మూడు నాల్గు సార్లు శుభ్రమైన నీటితో కడుగుము.

6. ఆవ, పసుపు, ఎర్రమిర్చి, ఉప్పు మొదలగునవి జేర్చి సామాన్యముగ నూరుగాయల కుపయోగించు మసాలాపొడిని చేసి సిరకాతోగలిపి పలుచని చోవివలె తయారుచేయుము.

7. ముక్కలన్నిటిని ఇట్లు సిరకాతో జేర్చిన మసాలా పొడితో గలుపుము.

8. సూక్ష్మజీవహరణము గావింపబడిన జాడీలలో $\frac{3}{4}$ భాగముబోసి పై $\frac{1}{4}$ భాగము నిండువరకు మరల సిరకా జేర్చుము.

మరాఁ:—కొందరికి సిరకా కిట్టదు. దీనికిబదులు నూనె నుపయోగించ వచ్చును. ముక్కలు ఉప్పునీటిలో మూడురోజు లూరుటమాత్రమావశ్యకము.

అ ను బ ం ధ ము.

1. పాలకోవా తయారుచేయుట.

1. ఈక్రింది వస్తువులను చెప్పిన పాళ్లప్రకారము సిద్ధముచేయుము.

చక్కెర	2 కప్పలు.
తేనె	$\frac{1}{2}$ కప్ప.
స్వచ్ఛమైన పాలు	3 కప్పలు.
వెన్న	1 పెద్ద చంచా.

2. అడుగు దళసరిగనున్న పాత్ర తెచ్చి అందు వెన్నగాక తక్కిన వాని నుంచుము.

3. మందాన్నిపై బెట్టి బాగుగ కలుపుచు కాచుము.

4. ఈ మిశ్రణపు రంగు కాగినకొలది గోధుమ వర్ణముగ మారును. క్రమ క్రమముగా దళసరెక్కును.

5. తేనెవలె చిక్కబడిన పిమ్మట వెన్నను వేసి కాపు సాగనిమ్ము.

6. మిశ్రణమును నీటిలో కొంచెము వేసి చూచిన మెత్తని యుండ గట్టునంత వరకు చిక్కబడనిమ్ము.

7. ఒక సమమట్టమైన పళ్లెము దెచ్చి దానికి నేయిరాచి దానిలో నీ మిశ్రణమును బోయుము. రెండు దినములున్న తరువాత ముక్కలుగ గోయుము.

షరా:— ఉష్ణతామాపక మున్నచో వెన్న జేర్చిన పిమ్మట సామాన్యముగ 116° శ. ల ఉష్ణత వచ్చువరకు గాచుము. వెన్న కాయు

నపుడే 1 టీ చంచా కోకో పొడిని జేర్చిన ఛాకోలేట్ (Chocolate) రుచి వచ్చును. పల్లెములో బోయక మునుపు కొంచెము వానిల్లా (Vanilla) సారమును జేర్చినను పరిమళము వచ్చును. మిశ్రిణమును కాచుచుండగా పాలుగాని, తేనె గాని మంచివిగాక విరుగవచ్చును. కాని యట్లే చివర వరకు కాచినచో కోవా యేర్పడును.

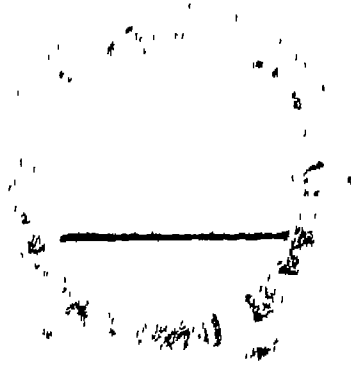
2. జొన్నలనుండి బిడ్డలకును రోగులకును తేయాకునకు బదులు పానీయముగను నుపయోగపడు ఆహారమును తయారు చేయుట.

1. పచ్చని మంచి జొన్నలను సంపాదింపుము.
2. శరిశుభ్రమైన నీటిలో నొక పగలును రాత్రియు నాననిమ్ము. ఈలోపల నారుసార్లయినను నీటిని మార్పుము.
3. జొన్నలను పోగుగాపోసి యాపోగుమీద తడిగుడ్డనుకప్పి మొలక అంగుళము పొడవు వచ్చువరకు అప్పడవుడు నీరు చల్లుచుండుము.
4. మొలక వచ్చిన గింజలను రి గంటలసేపు నీడను ఆరబెట్టుము. పిమ్మట బాగుగ నెండువరకు నెండలో నుంచుము.
5. పిమ్మట మొలకలు పోవునట్లు రాచి వేసి యించుక గోధుమవల్గము వచ్చువరకు మందాగ్నిపై వేచుము.

6 మిగుల మృదువుగ నుండునట్లు తిరుగటితో వీసరి వస్త్రఖాలే తము చేయుము.

7. ఈ మృదువైన పొడుమును “జొన్నమాల్లు” అందురు. దీనిని జావగా కాచి పిల్లలకును రోగులకును నివ్వవచ్చును. దీనితో కరకరలాడు బిస్కట్లను గూడ చేయవచ్చును. పాలు చక్కెర కలిపి పానీయముగ నుపయోగింపవచ్చును. జావతో ఇంచుక ఉప్పును చేర్చుకొనినసు రుచిగా నుండును.

పానీయము తయారుచేయుట:— గృహోపయోగమునకు మాల్లును. వారమున కొకసారి చేసికొనుట మంచిది. 1 పెద్ద చంచా మాల్లును తీసికొని వేడినీటిలో బాగుగ గలుపుము. రెండు నిమిషము లట్లుంచుము. పిమ్మట నీ మిశ్రణమును రెండు కప్పులు మరుగుచున్న నీటిలో బాగుగ కలుపుచు బోసి రెండు నిమిషములు మరుగనిమ్ము. గుడ్డతో నీ మిశ్రణమును వడియగట్టి చక్కెరను, పాలను, లేక ఉప్పును జేర్చి పుచ్చుకొనుము.

సంఖ్య	143
తేదీ	11-93
అధికారి	6